

GEN. DYW. SG TOMASZ PRAGA: SIŁY I ŚRODKI SG WYSTARCZAJĄCE DO REALIZACJI POWIERZONYCH ZADAŃ

"(...) jesteśmy formacją, która potrafi szybko zareagować na bieżące zagrożenia i dostosować się do aktualnych wyzwań" - mówi w rozmowie z InfoSecurity24.pl gen. dyw. SG Tomasz Praga, komendant główny Straży Granicznej. Jak dodaje, "biorąc pod uwagę skalę i zasięg tymczasowego przywrócenia kontroli granicznej żołnierze stanowili istotne wsparcie, ale obecnie siły i środki, jakimi dysponujemy, są wystarczające, abyśmy mogli skutecznie realizować powierzone nam zadania".

Dominik Mikołajczyk: W trakcie pierwszej fali pandemii koronawirusa bardzo często obserwowaliśmy jak funkcjonariusze SG współpracują m.in. z żołnierzami WOT. Czy Pana zdaniem żołnierze WOT powinni, także poza sytuacjami wyjątkowymi, wspierać Straż Graniczną np. w patrolowaniu zielonej granicy? Sądzi Pan, że taka stała, codzienna współpraca to dobry pomysł?

Gen. dyw. SG Tomasz Praga, komendant główny Straży Granicznej: Podczas pierwszej fali pandemii funkcjonariusze Straży Granicznej byli na pierwszej linii frontu walki z wirusem. Na granicy wewnętrznej została tymczasowo przywrócona kontrola graniczna, i choć wcześniej była już przywracana kilkakrotnie, to nigdy w takiej skali. Zadaniem naszych funkcjonariuszy było prowadzenie kontroli granicznej w wyznaczonych rozporządzeniem przejściach granicznych i zabezpieczenie odcinków granicy pomiędzy tymi przejściami przed próbami nielegalnego jej przekroczenia. Działania Straży Granicznej wspierały różne służby, w tym m.in. przedstawiciele Sił Zbrojnych RP, również WOT.

Biorąc pod uwagę skalę i zasięg tymczasowego przywrócenia kontroli granicznej żołnierze stanowili istotne wsparcie, ale obecnie siły i środki, jakimi dysponujemy, są wystarczające, abyśmy mogli skutecznie realizować powierzone nam zadania.

Służby mundurowe, także z powodu pandemii koronawirusa, borykają się z problemami kadrowymi. Jak wygląda to w Straży Granicznej. Ile jest obecnie wakatów i gdzie sytuacja jest najtrudniejsza?

Zagrożenia związane z COVID-19 nie ominęły naszej formacji. Zdarzają się przypadki zakażeń wśród podległych mi funkcjonariuszy i pracowników. Mając na uwadze konieczność zapewnienia właściwego poziomu realizowanych zadań, odpowiednio wcześniej wydałem szereg zaleceń i wytycznych, aby maksymalnie zminimalizować prawdopodobieństwa zakażenia.

Czytaj też: ["Wszystkie ręce na pokład". Nadbryg. Bartkowiak: sytuacja wymaga zdecydowanych i odważnych działań](#)

Chciałbym podkreślić, że od zarejestrowania pierwszego na terenie Polski przypadku zakażenia koronawirusem do dziś w poszczególnych miesiącach służbę pełniło średnio około 14,3 tys. funkcjonariuszy Straży Granicznej, co oznacza ukończenie na poziomie prawie 90 proc. Braki kadrowe kształtują się więc na poziomie około 10, może 11 proc.

Charakter i specyfika wykonywanych przez nas zadań sprawiają, że musimy dostosowywać się do bieżących potrzeb na poszczególnych odcinkach granicy. Do zadań związanych z tymczasowo przywróconą kontrolą graniczną w Nadodrzańskim, Morskim oraz Śląskim Oddziałach SG oddelegowałem jako wzmocnienie łącznie 838 funkcjonariuszy z innych jednostek Straży Granicznej.

Czy formacja jest gotowa na kolejne "uderzenie" koronawirusa i np. zamknięcie granic? Czy w trakcie ostatnich miesięcy przygotowała się na to pod względem sił i środków?

Tak, jak powiedziałem i chciałbym to jeszcze raz podkreślić – jesteśmy formacją, która potrafi szybko zareagować na bieżące zagrożenia i dostosować się do aktualnych wyzwań. Przykładem są niemal natychmiastowe delegowania funkcjonariuszy pomiędzy oddziałami i udzielenie wsparcia tam, gdzie to niezbędne. Kontrola graniczna na polskiej granicy była przywracana już pięciokrotnie, m.in. na EURO 2012, Światowe Dni Młodzieży, czy szczyty klimatyczne. Można powiedzieć, że gotowość do tymczasowego przywrócenia kontroli granicznej na granicy wewnętrznej to nasze stałe zadanie.

Jakie zadania, związane z walką z COVID-19 realizuje dziś Straż Graniczna?

Obostrzenia i ograniczenia wciąż obowiązują na granicy zewnętrznej. Zawężono kategorie podróżnych uprawnionych do przekroczenia granicy państwowej i skanalizowano ruch graniczny na granicy z Ukrainą, Białorusią i Rosją do wyznaczonych przejść, a wszyscy podróżni poddawani są na granicy kontroli sanitarnej. Dotychczas kontrolę sanitarną wykonywała głównie straż pożarna, ale od 24 października na lądowych i morskich przejściach granicznych zadanie to przejęła i realizuje Straż Graniczna. Zadaniem naszych funkcjonariuszy jest także wprowadzanie do systemu elektronicznego danych adresowych oraz numeru telefonu kontaktowego osób kierowanych na obowiązkową kwarantannę. Do tego celu, właśnie na potrzeby realizacji zadań związanych z COVID-19, już kilka miesięcy temu w systemie elektronicznym Straży Granicznej własnymi siłami utworzyliśmy moduł "Ewidencja Sanitarna". Aplikacja ta nie tylko ewidencjonuje osoby kierowane na kwarantannę, ale pozwala także ujawniać przypadki jej naruszeń.

Czytaj też: [Mundurowi z pełnopłatnym L-4. Ustawa covidowa podpisana](#)

Warto wspomnieć, że pomimo ograniczeń, które wprowadzono również w ruchu lotniczym, nie odnotowujemy spadku liczby interwencji związanych z zagrożeniami powodowanymi pozostawionymi bez opieki bagażami czy naruszaniem przepisów porządkowych w portach lotniczych. Funkcjonariusze bardzo często podejmują interwencje, zarówno na lotniskach, jak i na pokładach statków powietrznych po wezwaniu przez załogę, wobec podróżnych nieprzestrzegających obowiązku zakrywania ust i nosa oraz nie stosujących się do obowiązku wypełnienia kart lokalizacyjnych.

Od 31 października Straż Graniczna jest także jedną ze służb, obok Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Policji, Żandarmerii Wojskowej i WOT, sprawujących kontrolę realizacji obowiązkowej kwarantanny lub izolacji w warunkach domowych, o których mowa w przepisach o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

Nie należy zapominać, że poza zaangażowaniem w działania związane z zapobieganiem Covid-19 Straż Graniczna zobligowana jest przede wszystkim do stałej ochrony granicy państwowej oraz kontroli ruchu granicznego. Zadania te wymagają naszego pełnego zaangażowania. Trwający w

Europie kryzys migracyjny wymusza konieczność obecności patroli SG na granicach wewnętrznych oraz wewnątrz kraju, a nasi funkcjonariusze cały czas uczestniczą w misjach zagranicznych i wspierają naszych kolegów m.in. w Grecji, na Węgrzech, w Bułgarii czy w Macedonii Północnej.

Niedawno podjął Pan decyzję o wstrzymaniu obowiązkowych testów sprawnościowych w Straży Granicznej, czy w ślad za tą decyzją pójdą też inne?

Mając na uwadze obecną sytuację epidemiczną, podjąłem decyzję o wstrzymaniu nie tylko egzaminów sprawnościowych, ale również egzaminów strzeleckich. Decyzja nie mogła być inna. Odwołanie egzaminów wynika z konieczności minimalizowania potencjalnych możliwości rozprzestrzeniania się zakażeń. Muszę kierować się dobrem funkcjonariuszy, a jednocześnie zapewnić ciągłość realizacji zadań. Poleciłem także, aby wszelkie zaplanowane szkolenia zostały ograniczone do niezbędnego minimum. Te, które muszą się odbyć, powinny być przeprowadzone z zachowaniem obostrzeń sanitarnych.

Straż Graniczna - zgodnie z nowelizacją tegorocznego budżetu - otrzyma ok. 40 mln złotych więcej niż zakładano. Na co przeznaczone zostaną dodatkowe środki?

W ramach projektowanej ustawy o zmianie ustawy budżetowej na 2020 rok dla Straży Granicznej przewidziana została kwota 42,3 mln zł. Środki te zostaną podzielone. Ponad 30 milionów złotych zostanie przeznaczone na bieżące funkcjonowanie naszych jednostek organizacyjnych, czyli mówiąc wprost - na media, na usługi serwisowe i remontowe związane z utrzymaniem w sprawności środków transportu oraz obiektów służbowych, na opał, czy paliwa. Za pozostałą kwotę, czyli 12 mln zł, zostanie zakupiony m.in. sprzęt do utrzymania pasa drogi granicznej, sprzęt techniki specjalnej, pojazdy służbowe oraz sprzęt łączności i informatyki.

W przyszłym roku - tym razem zgodnie z projektem ustawy o budżecie - nie zostanie utworzony fundusz nagród, a te mają być wypłacane ze środków przeznaczonych na uposażenia. Czy oznacza to, że funkcjonariusze mogą spodziewać się niższych nagród czy będzie ich po prostu mniej?

Biorąc pod uwagę sytuację epidemiczną w naszym kraju oraz koszty ponoszone przez nasze państwo w zakresie przeciwdziałania epidemii oraz zwalczania jej skutków, nie przewiduje się utworzenia funduszu nagrodowego w roku 2021. Brak funduszu planujemy, w miarę posiadanych możliwości finansowych, rekompensować poprzez wykorzystanie środków pozostałych z oszczędności etatowych.

Czytaj też: [Tegoroczny budżet znowelizowany. Służby dostaną dodatkowe pieniądze](#)

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji zapowiedziało też wprowadzenie specjalnego dodatku dla funkcjonariuszy oddziałów specjalnych Straży Granicznej. Ile ma wynosić taki dodatek i na jakich zasadach będzie przydzielany?

Planowany dodatek wynosić będzie 500 złotych miesięcznie. Będzie on przyznawany funkcjonariuszom wyspecjalizowanym do udziału w czynnościach kontrterrorystycznych lub bezpośrednio w nich uczestniczących. W Straży Granicznej są to funkcjonariusze wydziałów zabezpieczenia działań, których kwalifikacje i umiejętności pozwalają na wyeliminowanie bezpośredniego zagrożenia życia, zdrowia lub wolności osób lub mienia przy wykorzystaniu odpowiednich sił i środków oraz specjalistycznej taktyki działania.

W tym roku końca dobiega program modernizacji służb mundurowych. W jego ramach do SG trafiły m.in. nowe śmigłowce. Niedawno do Polski przyleciały też samoloty L 410. Czy

Straż Graniczna planuje w najbliższym czasie zakup kolejnych maszyn? Jeśli tak, to jakich?

Prace nad koncepcją funkcjonowania Lotnictwa Straży Granicznej i wymiana floty lotniczej trwają już od dłuższego czasu. Pierwszym etapem było wyodrębnienie Biura Lotnictwa Straży Granicznej. Konsekwentnie rozwijana i modernizowana jest flota powietrzna Straży Granicznej, która obecnie jest jedną z najnowocześniejszych w Polsce.

Czytaj też: [Samoloty L 410 oficjalnie w Straży Granicznej](#)

Realizowane od kilku lat inwestycje, czyli zakupy statków powietrznych oraz unowocześnianie tych już posiadanych, to kroki milowe w historii lotnictwa naszej formacji. Straż Graniczna posiada w tej chwili 15 statków powietrznych, w tym 8 samolotów i 7 śmigłowców. Choć powinienem powiedzieć, że 17 statków powietrznych, w tym 10 samolotów, bo lotnictwo Straży Granicznej właśnie zasilili dwa samoloty Let Aircraft Industries typu L 410 UVP E-20. Formalnie zostały już nam przekazane, ale z uwagi na procedury wdrożeniowe będziemy musieli jeszcze chwilę poczekać, zanim zostaną w pełni włączone do służby. W ubiegłym roku do służby trafił nowy śmigłowiec Robinson R-44 o wartości ponad 3 mln złotych oraz śmigłowiec Airbus Helicopters typu H135 wart ponad 46 mln zł. Proces modernizacji lotnictwa Straży Granicznej to również inwestycje w szkolenie personelu lotniczego i technicznego. Biuro Lotnictwa SG posiada własny certyfikowany Ośrodek Szkolenia Lotniczego (ATO), na bazie którego szkolimy pilotów śmigłowców oraz pilotów samolotów. Nie można też nie wspomnieć przy tej okazji o inwestycjach w infrastrukturę, bo jeszcze w tym roku zostanie oddana do użytku nowoczesna baza lotnicza na lotnisku Gdańsk-Rębiechowo. Składać się będzie z wielkopowierzchniowego hangaru, zaplecza magazynowo-technicznego oraz z zaplecza administracyjno-socjalnego.

A jakie działania Straż Graniczna podjęła w odpowiedzi na wyniki kontroli systemu szkolenia przeprowadzonej przez Najwyższą Izbę Kontroli?

Najwyższa Izba Kontroli w wystąpieniu pokontrolnym wskazała, że system szkolenia i doskonalenia zawodowego jest organizowany w Straży Granicznej prawidłowo. Jednocześnie zwrócono uwagę na pewne obszary, które wymagają poprawy. To brak strzelnic i hal sportowych, a także niewystarczająca frekwencja funkcjonariuszy w obowiązkowych egzaminach strzeleckich i sprawnościowych. Wnioski sformułowane w wystąpieniu pokontrolnym zostały przyjęte do realizacji. Z uwagi na ograniczenia wynikające z obecnej sytuacji epidemicznej, efekty podjętych działań będą widoczne dopiero po złagodzeniu wprowadzonych obostrzeń.

Czytaj też: [NIK sprawdza szkolenia w służbach MSWiA. Zmiany potrzebne od zaraz](#)

Odnosząc się natomiast do kwestii doposażania ośrodków szkolenia w specjalistyczny sprzęt wykorzystywany do szeroko pojętej ochrony granicy w jednostkach organizacyjnych SG, chciałbym zapewnić, że robimy to na bieżąco, w miarę możliwości finansowych. Dla przykładu - do Ośrodka Szkoleń Specjalistycznych w Lubaniu na przełomie 2019/2020 roku przekazane zostały pojazdy typu ATV, kamery termowizyjne, komputery oraz samochody. Z kolei, aby podnieść jakość bazy szkoleniowej naszych jednostek organizacyjnych, sukcesywnie realizujemy inwestycje budowlane i modernizacyjne. Od lutego 2020 roku funkcjonariusze Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej mają do dyspozycji nowo wybudowaną strzelnicę. Kolejna, najnowocześniejsza strzelnica w naszej formacji, została oddana do użytku w październiku w Centralnym Ośrodku Szkolenia w Koszalinie. Lada dzień zostanie otwarta kolejna strzelnica - w Nadbużańskim Oddziale w Chełmie, a już w grudniu, zgodnie z zawartymi umowami, planowane jest zakończenie robót budowlanych jeszcze

jednej, tym razem w Gdańsku.

Coraz częściej słyszymy o próbach przemytu przy użyciu dronów. Jak SG sobie z tym radzi? Czy formacja, którą Pan dowodzi, dysponuje jakimś systemem antydronowym lub planuje jego zakup?

Zgodnie z *ustawą z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej* za ochronę granicy państwowej w przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej odpowiada minister obrony narodowej. Realizację zadań w tym zakresie minister powierzył Dowódcy Operacyjnemu Rodzajów Sił Zbrojnych oraz właściwym organom dowodzenia obroną powietrzną.

Straż Graniczna współdziała z organami oraz instytucjami odpowiedzialnymi za szeroko rozumiane bezpieczeństwo i porządek publiczny, dostrzegając zagrożenia wynikające z użycia BSP, nie tylko w kontekście ochrony granicy państwowej, ale również np. ochrony infrastruktury krytycznej. Pojawiające się nowe formy przestępczości granicznej wymuszają konieczność poszukiwania oraz implementacji nowatorskich rozwiązań organizacyjno-technicznych oraz kompleksowego podejścia w sferze rozpoznania i przeciwdziałania występującym zagrożeniom. Funkcjonariusze Straży Granicznej biorą udział w pokazach oraz prezentacjach rozwiązań technologicznych, organizowanych zarówno na szczeblu międzynarodowym, jak i krajowym, w tym także testach urządzeń mogących mieć zastosowanie w ochronie granicy państwowej m.in. właśnie w zakresie zwalczania BSP. Uczestniczą także w gremiach, których zadaniem jest wypracowanie koncepcji działań oraz dostosowanie ram prawnych pozwalających na skutecznie zwalczanie zagrożeń związanych z użyciem BSP.

Zakup systemu antydronowego należy rozważać pod kątem możliwości wdrażania najnowszych rozwiązań technicznych, zagrożeń przestępczością graniczną na danym odcinku granicy państwowej oraz dostępnych na rynku rozwiązań i ich skuteczności. Należy też pamiętać, że zakup musi być rozpatrywany w ramach konkretnych programów modernizacyjnych formacji, których realizacja uzależniona jest od środków finansowych planowych w budżecie krajowym oraz możliwości wykorzystania zewnętrznych źródeł finansowania.


Frontex formuje właśnie pierwszą w Unii Europejskiej służbę mundurową. W jaki sposób polska Straż Graniczna będzie współpracować ze stałym korpusem Frontex?

Polska Straż Graniczna współpracuje z Agencją Frontex od wielu lat. Funkcjonariusze polskiej Straży Granicznej są delegowani do Agencji na okresy krótko- i długoterminowe oraz stanowią rezerwę Agencji na wypadek nagłego kryzysu migracyjnego. Uczestniczymy w operacjach w tych rejonach Europy, które są szczególnie zagrożone nielegalną migracją. Bierzymy również udział we wspólnych warsztatach i szkoleniach poza granicami kraju.

Istotnym elementem współpracy z Agencją Frontex są szkolenia organizowane w Polsce. Funkcjonariusze z innych państw członkowskich UE, których zatrudniła Agencja, szkolą się w ośrodkach szkolenia Straży Granicznej. Musieliśmy wykazać się bardzo dużą sprawnością organizacyjną, biorąc pod uwagę liczbę przyjętych kursantów (263 - przyp. red.), zdefiniowane potrzeby sprzętowo-materiałowe, jakie zgłosiła Agencja, i bardzo krótki czas na ich realizację. Szczególną rolę w organizacji tych szkoleń odegrali komendanci ośrodków – Centralnego Ośrodka Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej w Koszalinie i Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie. Chciałbym zwrócić szczególną uwagę, na fakt, że musieliśmy działać w trudnym czasie związanym z pandemią i spełnić szereg wymagań wynikających z obowiązujących obostrzeń.

Agencja Frontex korzysta jednak nie tylko z naszej bazy szkoleniowej, ale również z wiedzy i doświadczenia naszych funkcjonariuszy – wśród instruktorów szkolenia dla funkcjonariuszy korpusu Frontex są przedstawiciele polskiej Straży Granicznej.

Dziękuję za rozmowę.



Paweł Makowiec

**ZASADZKA W DZIAŁANIACH
LEKKIEJ PIECHOTY**

Defence 24
WYDAWNICTWO

BIBLIOTEKA ŻOŁNIERZA

SZTUKA TWORZENIA SKUTECZNYCH ZASADZEK...

„(...) Zasadzka to jednocześnie najtrudniejsza sytuacja kryzysowa z jaką przychodzi się mierzyć dowódcom pododdziałów, a umiejętne wyjście z zasadzki stanowi o wartości i cechach przywódczych dowódcy”

Płk rez. Piotr Gąstał
b. d-ca JW. GROM

Seria - Biblioteka Żołnierza

Defence 24
WYDAWNICTWO

Sklep.Defence 24

Reklama